

مرکز پژوهش‌های حقوقی و فقهی
معاونت آموزش
اداره نشر

مهر حوزه آزمون

امتحانات ورودی سطح چهار «گرایش فقه و اصول»

سال تحصیلی ۹۶-۹۵

سؤالات تشریحی

مست‌گزاری: ۱۰ صبح	نمره: ۴۰	محل برگزاری: ۱۵۰ دقیقه
شناسه یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شناسه یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: کد ملی: محل برگزاری:

* در مورد ماده امتحانی اصول فقه، توجه به نکات زیر لازم است:

۱. لازم است داوطلب پس از انتخاب یکی از دو منبع «الحلقة الثالثة» و «کفاية الاصول» نسبت به پاسخ اقدام نماید.
۲. در صورت پاسخ به هر دو منبع، امتیاز هر دو منبع باطل خواهد شد.

دروس فی علم الاصول «الحلقة الثالثة»

* داوطلب می‌بایست فقط به یکی از دو متن درسی (الحلقة الثالثة یا کفاية الاصول) پاسخ دهد.

۱- «إذا كان القطع مأخوذاً بما هو كاشف تام فلا يكفي مجرد اكتساب الأمانة صفة المنجزية و المعذرية من دليل الحجة لقيامها مقام القطع الموضوعي فلا بد من عناية اضافية في دليل الحجة.»
(الف) عبارت را توضیح دهید.

۴

(ب) عنایت اضافه‌ای که مرحوم نائینی بر اساس آن پاسخ مسأله را داده‌اند چیست؟ توضیح دهید.

(ج) اشکال شهید صدر (ره) به دلیل مرحوم نائینی را ذکر نمایید.

کفاية الاصول

* داوطلب می‌بایست فقط به یکی از دو متن درسی (الحلقة الثالثة یا کفاية الاصول) پاسخ دهد.

۲- «دقق فی عبارة «يشكل على الاستدلال بأية النبأ على حجة خبر الواحد بأنه ليس لها مفهوم لأنّ التعليل باصابة القوم بالجهالة المشترك بين المفهوم و المنطوق يكون قرينة على أنه ليس لها مفهوم» ثم أجب عن الاسئلة الآتية.
(الف) كيف يستدل على حجة خبر الواحد بأية النبأ الشريفة؟

۴

(ب) وضّح الاشکال على الاستدلال و الجواب عنه؟

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية ۲. دروس تهيدية فی الفقه الاستدلالي ۳. المكاسب

۱. الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية:

۳- سهم الارث هر یک از افراد را در اجتماع مادر، یک پسر و یک دختر از دختر متوفا، یک دختر و یک پسر از پسر متوفا و زوجه تعیین نمایید. (سهم تک تک افراد جداگانه به دست آید و در پایان، مخرج کسرها یکسان شود).

۴

۴- «إِنْ كُلَّ مَا حَكَمَ بِحَرَمَةِ أَخْذِهِ وَجَبَ عَلَى الْإِخْذِ رَدُّهُ إِذَا قَصِدَ مُقَابَلَتَهُ بِالْحَكْمِ ... وَ لَوْ أُعْطِيَ مَجَانًّا لِيَكُونَ دَاعِيًّا عَلَى الْحَكْمِ فَالظَّاهِرُ عَدَمُ ضَمَانِهِ ... [وَقِيلَ:] إِنْ أَحْتَمَلَ عَدَمَ الضَّمَانِ فِي الرِّشْوَةِ مُطْلَقًا غَيْرُ بَعِيدٍ ... لِأَنَّهَا تُشَبِّهُ الْمَعَاوِضَةَ وَ مَا لَا يَضْمَنُ بِصَحِيحِهِ لَا يَضْمَنُ بِفَاسِدِهِ» أَجِبْ عَنِ الاسْئَلَةِ التَّالِيَةِ.

(الف) ما هو دليل الشيخ على عدم ضمان القاضي بالنسبة الى الهدية التي اخذها للقضاء؟

(ب) ما هو جواب الشيخ عن عدم الضمان في الرشوة؟

۵- «إِنْ كَوَّنَ الْأَرْضَ خَرَاجِيَّةً بَحِثْ يَتَعَلَّقُ بِمَا يُؤْخَذُ مِنْهَا مَا تَقَدَّمَ مِنْ أَحْكَامِ الْخَرَاجِ وَ الْمَقَاسِمَةِ يَتَوَقَّفُ عَلَى أُمُورٍ ثَلَاثَةٍ: الْأَوَّلُ: كَوْنُهَا مَفْتُوحَةً عِنُودًا أَوْ صَلَاحًا عَلَى أَنْ تَكُونَ الْأَرْضُ لِلْمُسْلِمِينَ»

(الف) اراض خراجية را تعريف كنيد.

(ب) اراض مفتوحة عنوة را تعريف كنيد. و با ذكر دليل، بگوئيد مراد از اراض مفتوحة عنوة در اين جا، اراض موات است يا عامر يا هر دو؟

(ج) قيد «على ان تكون الارض للمسلمين» به هر دو قسم از اراض مذکور در عبارت می خورد يا به قسم اخير؟ علت ذکر اين قيد چیست؟

۱. کلیات فی علم الرجال ۲. دراسات فی علم الدراية

۱. کلیات فی علم الرجال:

۶- در بحث توثیقات عام ضمن توضیح قاعده «مشایخ الثقات» و ذکر اسامی آن ها، ثمره رجالی و اصولی این قاعده را تبیین نمایید.

۲. دراسات فی علم الدراية:

۷- «قَدْ صَرَّحَ جَمَاعَةٌ أَنَّ الْمَعْتَبَرَ فِي شُرَاطِ الْرَاوِي هُوَ حَالُ الْأَدَاءِ لَا حَالُ التَّحْمَلِ»

(الف) وَضَحْ هَذِهِ الْعِبَارَةَ مَعَ الْمَثَالِ.

(ب) بَيِّنْ مَعْنَى الْعَدَالَةِ فِي مَبْحَثِ شُرَاطِ الْرَاوِي وَ هَلْ يَنْقُضُ الْعَدَالَةُ بَتَرَكِ الْمُنْدُوبَاتِ؟

۱. اعراب القرآن و بيانه ۲. مبادئ العربية

۱. اعراب القرآن و بيانه:

۸- در آیه شریفه «و ما ادرئک ما لیلۃ القدر» به سؤالات زیر پاسخ دهید:

(الف) «ما» در دو مورد از چه نوعی است؟ آیا محلی از اعراب دارند؟

(ب) جمله «ادرئک» و جمله «ما لیلۃ القدر» چه محلی از اعراب دارند؟ چرا؟

۴

۹- با توجه به آیه شریفه «وَمَا أُدْرَاكَ مَا الْحَطْمَةُ * نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ» (همزه: ه و ٦) به سؤالات زیر پاسخ دهید:
الف) نقش «ما» در «ما أدراك» چیست؟

ب) یک احتمال درباره نقش کلمه «نار» ذکر کنید.

ج) نقش جمله «ما الحطمة» چیست؟

د) نوع «ما» در جمله «ما الحطمة» چیست؟

۱. اصول فقه مظفر ۲. دروس تمهیدیه فی الفقه استدلالی

۱. اصول فقه مظفر:

۴

۱۰- مرحوم مظفر می فرماید: «الحكومة في بعض مواردھا كالتخصيص و بعض الاخرى عكس التخصيص»
الف) تمایزات و تشابهات حکومت و تخصیص را با ذکر مثال توضیح دهید.

ب) هر یک از دو قسم حکومت را با ذکر مثال توضیح دهید.

ج) فرق حکومت با ورود را با ذکر مثال بیان کنید.

۲. دروس تمهیدیه فی الفقه الاستدلالی:

۱۱- در بحث رضاع با استفاده از صحیحہ عبد اللہ بن سنان: «سألت أبا عبد الله عليه السلام عن لبن الفحل. قال: هو ما أرضعت امرأتك من لبنك و لبن ولدك و لا امرأة أخرى فهو حرام.» موارد زیر را مستدلاً توضیح دهید:
الف) اعتبار حصول لبن از ولادت شرعی:

ب) اعتبار وحدت فحل:

ج) اعتبار وحدت مرضعه:

د) اعتبار مکیدن شیر از سینه مرضعه:

با آرزوی موفقیت